

Prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński
Katedra Rynku i Inwestycji Kapitałowych
Uniwersytet Łódzki

**Recenzja wniosku dr. Marcina Faldzińskiego
o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w Dziedzinie Nauk Społecznych
w Dyscyplinie Ekonomia i Finanse**

Recenzję przygotowałem w odpowiedzi na pismo nr. 11-DWNEiZ/521/10/2025 od Przewodniczącej Rady Dyscypliny Naukowej Ekonomia i Finanse na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (WNEiZ) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika (UMK) w Toruniu, Prof. dr hab. Magdaleny Osińskiej, z dn. 17.07.2025.

Ocenę wniosku przeprowadziłem w oparciu o art. 219 ustawy z dn. 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

(1) Posiada stopień doktora.

(2) Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

(a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami

lub

(b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami

lub

(c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne.

(3) Wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W dalszej części mojej recenzji będę odwoływał się do powyższych warunków jako warunki (1), (2) oraz (3).

Po zapoznaniu się z otrzymanymi materiałami, w tym z kopią dyplomu doktorskiego, stwierdzam spełnienie warunku (1), o którym mowa w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dotyczącym posiadania przez dr. Marcina Faldzińskiego stopnia doktora.

1. Sylwetka osobowa oraz ścieżka naukowa

Dr Marcin Faldziński ukończył w roku 2007 studia magisterskie na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Następnie w latach 2007 – 2011 odbył on studia doktoranckie, także na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania na UMK w Toruniu, i w roku 2013 otrzymał stopień Doktora Nauk Ekonomicznych w zakresie Ekonomii (specjalność: Ekonometria) składając rozprawę doktorską pt. „*Teoria wartości ekstremalnych w ekonometrii finansowej*”, której promotorem była Prof. dr hab. Magdalena Osińska.

W latach 2010 - 2014 dr Marcin Faldziński pracował jako asystent na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania na UMK w Toruniu, a od października 2014 jest zatrudniony również na WNEiZ na UMK w Toruniu na stanowisku adiunkta.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe we wniosku habilitacyjnym dr Marcin Faldziński zgłosił cykl artykułów powiązanych tematycznie pt. „*Zastosowanie cen maksymalnych i minimalnych w modelowaniu i prognozowaniu warunkowej wariancji, kowariancji oraz ryzyka rynkowego ze szczególnym uwzględnieniem modelu DCC*” (cykl złożony z 7 artykułów, w tym artykułów opublikowanych w takich prestiżowych czasopismach znajdujących się na liście Journal Citation Reports (JCR) jak Journal of Empirical Finance, Energy Economics czy Journal of Economic Dynamics and Control). Jest to w mojej opinii ważny obszar badawczy i mieści się on w nurcie metodologicznym związanym z modelami ekonometrycznymi z autotregresyjną warunkową heteroskedasycznością (ARCH), które stanowiły wkład w rozwój ekonomii (od strony ilościowych narzędzi badawczych) za który w roku 2003 została przyznana Nagroda Nobla (dla Roberta F. Engle’a).

W ekonometrii finansowej modele wykorzystujące dane z rynków finansowych w postaci cen minimalnych i maksymalnych w danym okresie (np. w skali jednego dnia lub nawet w jeszcze krótszych okresach), oraz ich rozpiętości, stanowią cały czas względnie nowe pole badań naukowych. Rozbudowa narzędzi ekonometrycznych uwzględniających tego typu informacje rynkową, w szczególności w ramach metodologii dotyczących modeli klasy ARCH, jest więc moim zdaniem ważnym kierunkiem prac dzięki którym możliwe jest dalsze doskonalenie modeli opisujących zmienność cenową na rynkach finansowych. Cykl artykułów zgłoszonych we wniosku habilitacyjnym dr. Marcina Faldzińskiego wpisuje się bezpośrednio w ten właśnie nurt.

Jako znaczący wkład w rozwój Dyscypliny Ekonomia i Finanse w omawianym cyklu artykułów dr. Marcina Fałdzińskiego uważam wprowadzenie do literatury nowych modeli ekonometrycznych DCC-Range-GARCH (DCC-RGARCH) w artykule: *"Range-based DCC models for covariance and value-at-risk forecasting"* opublikowanym w Journal of Empirical Finance, DCC-X-RGARCH-X w artykule: *"Attention to oil prices and its impact on the oil, gold and stock markets and their covariance"* opublikowanym w czasopiśmie Energy Economics oraz DCC-OHLC w artykule: *"Modeling and forecasting dynamic conditional correlations with opening, high, low, and closing prices"* opublikowanym w Journal of Empirical Finance, a także innych modeli, tj. modelu DCC ko-zakresu w artykule: *"Improving forecasts with the co-range dynamic conditional correlation model"* opublikowanym w Journal of Economic Dynamics and Control oraz modelu GARCH-GPD-P w artykule: *"Peaks over Threshold Approach with a time-varying scale parameter and range-based volatility estimator for Value-at-Risk and Expected Shortfall estimation"* opublikowanym w czasopiśmie Przegląd Statystyczny.

Należy podkreślić, że w swoich pracach Habilitant bardzo sprawnie posługuje się ilościowym aparatem narzędziowym nie tylko od strony teoretycznej, lecz również od strony empirycznej (w tym przede wszystkim metodologiami z szeroko rozumianego obszaru modeli klasy ARCH).

Warto także dodać, że badania przedstawione w artykułach dr. Marcina Fałdzińskiego były cytowane w artykułach opublikowanych w wielu innych prestiżowych czasopismach znajdujących się na liście Journal Citation Reports (JCR), jak np. Journal of Banking and Finance, Research in International Business and Finance, International Review of Financial Analysis, Journal of Forecasting, International Review of Economics and Finance, Journal of Futures Markets, Finance Research Letters, Resources Policy czy Energy Economics i in.

Wysoką jakość badań naukowych prowadzonych przez Habilitanta potwierdza również fakt, że w artykule: *"Large dynamic covariance matrices: Enhancements based on intraday data"*, opublikowanym w Journal of Banking and Finance w roku 2022, praca autorstwa dr. Marcina Fałdzińskiego w postaci wspomnianego powyżej artykułu: *"Range-based DCC models for covariance and value-at-risk forecasting"* z Journal of Empirical Finance cytowana była przez samego Roberta F. Engle'a (wspomnianego wcześniej Noblistę specjalizującego się w ekonometrii finansowej).

Oddziaływanie badań prowadzonych przez dr. Marcina Fałdzińskiego na międzynarodowe środowisko naukowe, w tym badań przedstawionych w artykułach zgłoszonych jako cykl publikacji we wniosku habilitacyjnym, jest bez wątpienia znaczące. Ten aspekt omawianego wniosku habilitacyjnego oceniam więc bardzo wysoko.

W podsumowaniu, w oparciu o szczegółową analizę prac wchodzących w skład zgłoszonego osiągnięcia naukowego we wniosku habilitacyjnym dr. Marcina Fałdzińskiego, **stwierdzam, że osiągnięcie to mieści się w zakresie Dziedziny Nauk Społecznych w Dyscyplinie Ekonomia i Finanse i stanowi ono w mojej opinii znaczny wkład w rozwój tej dyscypliny.**

Stwierdzam więc jednocześnie spełnienie przez dr. Marcina Fałdzińskiego warunku (2), o którym mowa w art. 219 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dotyczącym posiadania osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój Dyscypliny Ekonomia i Finanse.

3. Ocena pozostałej aktywności

Całkowity dotychczasowy dorobek naukowy dr. Marcina Fałdzińskiego obejmuje łącznie 46 publikacje (w tym 32 publikacje od czasu uzyskania stopnia doktora w roku 2013), a 11 artykułów jego autorstwa ukazało się w czasopismach z listy Journal Citation Reports (JCR).

Sumaryczna wartość wskaźnika Impact Factor (IF) publikacji dr. Marcina Fałdzińskiego od uzyskania stopnia doktora wynosi 30,364, natomiast sumaryczna liczba punktów MNiSW dla jego publikacji równa jest 1425.

W czasie sporządzania mojej recenzji dr Marcin Fałdziński posiadał w bazie Web of Science (WoS) wartość indeksu h na poziomie 8 (przy 217 cytowaniach), w bazie Scopus jego indeks h wynosił 7 (przy 179 cytowaniach), a w bazie Google Scholar wartość jego indeksu h była natomiast równa 11 (przy 415 cytowaniach). W mojej opinii w przypadku wniosków habilitacyjnych powyższe poziomy indeksu h we wszystkich trzech wymienionych powyżej bazach danych można uznać jako dobre.

W swoim autoreferacie Habilitant wskazuje (na str. 6) na kilka aktywności dotyczących jego udziału we współpracy międzynarodowej. Część z nich nie może być jednak moim zdaniem uznana jako aktywności mogące spełniać warunek (3), do którego odnoszę się powyżej w kontekście wymogów ustawowych (jak np. napisanie 4 recenzji artykułów dla czasopism międzynarodowych, które są wyszczególnione dalej w autoreferacie w sekcji 3.7 na str. 8, czy też wygłoszenie referatów na konferencjach lub seminariach, co dotyczy raczej innego aspektu wniosku jakim jest aktywność konferencyjna). Z drugiej strony, inne elementy współpracy międzynarodowej, które mogą spełniać warunek (3), jak np. uczestnictwo w roli wykonawcy w projekcie badawczym Czech Grant Agency (projekt nr. 20-16786S pt. *“Online attention and financial markets”*) oraz współpraca z “UiS Business School, University of Stavanger, Stavanger, Norwegia (od 2018 roku) oraz z Faculty of Finance and Accounting, Prague University of Economics and Business, Praga, Czechy (od 2020 roku) w zakresie prowadzenia badań naukowych”, nie zostały wystarczająco szczegółowo opisane, więc na podstawie autoreferatu, oraz innych materiałów złożonych we wniosku habilitacyjnym, bezpośrednia ocena spełnienia warunku (3) jest utrudniona. Nie jest bowiem jasne na czym ta współpraca dokładnie polegała (tj. czy były to np. wyjazdy na staże naukowe na te dwie uczelnie i jak długo one trwały oraz co zostało osiągnięte w tym czasie itp.). W związku z tym moją ocenę tego aspektu wniosku habilitacyjnego przeprowadziłem w sposób pośredni na podstawie dedukcji w oparciu o inne informacje zawarte w otrzymanych przeze mnie materiałach.

Moją pozytywną ocenę spełnienia warunku (3) opieram na fakcie, że w przypadku 4 z 7 artykułów zgłoszonych jako cykl publikacji we wniosku habilitacyjnym dr. Marcina Fałdzińskiego jednym ze współautorów jest Peter Molnár, który podaje dwie następujące afiliacje: ‘Faculty of Finance and Accounting, Prague University of Economics and Business, Prague, Czech Republic’ oraz ‘UiS Business School, University of Stavanger, Stavanger, Norway’. Na tej podstawie dedukuję, że współpraca międzynarodowa dr. Marcina Fałdzińskiego, w szczególności elementy wymienione w punktach 1 oraz 3 w autoreferacie na str. 6, musiała polegać na intensywnej interakcji Habilitanta z tymi dwiema uczelniami w Norwegii i w Czechach przy czym jednocześnie jej efekty są bezsprzecznie bardzo pozytywne (tj. publikacja 4 wspólnych artykułów w prestiżowych czasopismach naukowych: *Journal of Empirical Finance* (2 artykuły), *Energy Economics* (1 artykuł) oraz *The North American Journal of Economics and Finance* (1 artykuł)), a więc sądzę, że warunek w postaci wykazania się

“istotną aktywnością naukową (...) realizowaną w więcej niż jednej uczelni (...) w szczególności zagranicznej” można uznać (na podstawie powyższej dedukcji) za spełniony.

W podsumowaniu, uważam że wniosek dr. Marcina Faldzińskiego spełnia warunek (3), o którym mowa w art. 219 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dotyczący wykazania się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Dr Marcin Faldziński regularnie uczestniczy w konferencjach i seminariach naukowych, na których prezentuje wyniki swoich badań. Od roku 2007 brał on udział w 44 konferencjach i seminariach naukowych (w tym po otrzymaniu stopnia doktora prezentował swoje badania na 28 konferencjach i seminariach naukowych w Polsce oraz za granicą).

Do czasu złożenia wniosku habilitacyjnego, dr Marcin Faldziński zrealizował w sumie 7 projektów badawczych (z czego wszystkie odbywały się już w okresie po doktoracie), w tym w 4 przypadkach pełnił rolę Kierownika. Na szczególną uwagę zasługują 2 granty finansowane z Narodowego Centrum Nauki (NCN) oraz 1 grant z Czech Grant Agency, w których pełnił rolę wykonawcy. Funkcję kierownika dr Marcin Faldziński pełnił natomiast w przypadku 1 projektu ogólnouczelnianego i 3 projektów ogólnowydziałowych na UMK w Toruniu.

Pozytywnie oceniam także aktywność dydaktyczną Habilitanta. Prowadził on wiele zajęć zarówno w jęz. polskim (takich jak: Matematyka, Matematyka w finansach, Ekonometria, Prognozowanie gospodarcze, Statystyka, Statystyka opisowa, Ekonometria i prognozowanie procesów gospodarczych, Ekonometria stosowana, Analiza portfela inwestycyjnego) jak i w jęz. angielskim (takich jak: Portfolio Theory, Advanced Portfolio Theory, Statistics in Management oraz Mathematical Methods for Economics and Finance, Econometrics, Forecasting, Mathematical Economics oraz Statistical Inference). Zajęcia te, w postaci wykładów oraz/lub ćwiczeń, dr Marcin Faldziński prowadził na UMK w Toruniu oraz w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy.

Na koniec warto również wspomnieć o silnych związkach dr. Marcina Faldzińskiego z praktyką, w tym m.in. pracę w Citibank, gdzie zajmował się budową globalnego modelu Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) dla ryzyka kredytowego.

4. Konkluzja

W podsumowaniu, moja ocena wniosku dr. Marcina Faldzińskiego jest pozytywna i stwierdzam, że spełnia on wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym.

Popieram więc wniosek dr. Marcina Faldzińskiego o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Janusz Brzeszczyński